

DOCUMENT DE POSICIONAMENT DE LA SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA INTENSIVA I CRÍTICA (SOCMIC) DAVANT LA CRISI COVID-19

La SOCMIC, com a representant científica dels i de les professionals en l'àmbit de la medicina intensiva i crítica, tant mèdic com d'infermeria, ha cregut adient fer unes reflexions arran de la Pandèmia COVID19, per definir unes recomanacions i transmetre-les tant als socis i a les sòcies com a les autoritats competents.

En primer lloc, és la nostra obligació agrair a tots els socis i sòcies la labor ingent que s'ha efectuat, en una crisi d'una magnitud que ningú no esperava. Al mateix temps, hem d'agrair a tots els companys i companyes que, sense ser intensivistes, ens han ajudat: facultatius de diverses especialitats, infermeria provinent d'altres àmbits, així com auxiliars, portalliteres, personal tècnic, administratiu i de la neteja. Amb ells hem pogut abastar l'atenció de tants pacients.

Cal planificar i gestionar uns plans de contingència que tinguin en compte un altre possible pic d'aquesta pandèmia, així com estar preparats per a qualsevol altre incident amb múltiples afectats crítics que requereixin una expansió del nostre sistema, intentant minimitzar l'impacte sobre l'activitat assistencial tant mèdica com quirúrgica. Aquest fet fa que s'hagin de dimensionar els Serveis de Medicina Intensiva amb les pròpies Unitats de Cures Intensives (UCIs) i les Unitats de Semiintensius (que són àrees fàcilment transformables en crítics), arribant a les millors ràtios internacionals. Però no només calen llits de medicina intensiva, ventiladors, monitors, bombes de perfusió, medicació, sinó que cal, també, una planificació adequada de recursos humans.

Els i les intensivistes hem de liderar i treballar per consensuar protocols d'aplicació general en totes les àrees d'expansió en suport ventilatori (invasiu i no invasiu), traqueostomies, retirada de la ventilació mecànica en pacients complexos, analgosedació apropiada, suport i monitorització hemodinàmica i renal, prevenció i maneig del deliri, protocol·litzar el suport metabòlic-nutricional, així com els tractaments de rehabilitació i fisioteràpia.

Per mantenir la seguretat del pacient i la qualitat de l'assistència sanitària, cal assegurar el manteniment dels projectes de prevenció i control de les infeccions nosocomials i de l'aparició de multiresistències, mitjançant equips reduïts PROA i de seguiment dels projectes ZERO, així com totes les mesures habituals que ens permeten avaluar i garantir la seguretat, l'efectivitat i l'eficiència de l'assistència proporcionada als pacients crítics i prendre les millors decisions per garantir un servei de la més alta qualitat. Tots aquests aspectes són pilars fonamentals no sols per millorar la supervivència dels nostres pacients sinó també per facilitar una recuperació al més precoç i de la millor qualitat possible de la síndrome postintensius.

La complexitat del pacient ingressat a UCI justifica l'especialització de la infermeria de crítics amb una especialitat reconeguda, com existeix en altres àmbits. Les necessitats de professionals formats per a l'activitat intraUCI, l'activitat extraUCI intrahospitalària i l'activitat crítica extrahospitalària fa imprescindible incrementar i adequar l'oferta de places de formació mèdica especialitzada en Medicina Intensiva a les necessitats reals d'uns Serveis en què ja no només es treballa en el seu interior, sinó que també es lideren els equips intrahospitalaris de resposta ràpida amb Serveis expandits com a UCIs Sense Parets, els diferents codis hospitalaris i la medicina intensiva extrahospitalària dins dels sistemes d'emergència.

No hem d'oblidar l'oportunitat que aquesta pandèmia ha ofert a la recerca de primer nivell en el nostre àmbit, amb diversos projectes d'investigació que s'han efectuat als diferents Hospitals, molts d'ells multicèntrics, i amb transferència en I+D.

En resum, per millorar la resposta a futures pandèmies i catàstrofes és necessari:

1. Augmentar els llits dels Serveis de Medicina Intensiva tant estructurals com de reserva estratègica, incloent-hi els semiintensius, els quals en períodes interpandèmics podrien tenir un ús de llit convencional, i en, episodis pandèmics ràpidament es podrien reconvertir en llits de crítics. Aquesta redimensió de les UCIs ajudaria a minimitzar l'impacte sobre l'activitat quirúrgica programada, com va succeir en la passada pandèmia per poder atendre tots els pacients ventilats que va generar.
2. Crear l'especialitat d'Infermeria Intensiva, donades les competències i l'expertesa que exigeix l'atenció d'aquests tipus de malalts.
3. Augmentar el nombre de residents en l'especialitat de Medicina Intensiva per garantir professionals polivalents que tinguin el lideratge de l'atenció al malalt crític en la cobertura assistencial 24/7 als Serveis actuals i els llits de nova creació en episodis pandèmics, l'activitat intrahospitalària extraUCI de pacients crítics/semicrítics i la medicina intensiva extrahospitalària primària i secundària.
4. Planificar la recerca bàsica i clínica en medicina intensiva, dintre de l'horari laboral, de metges i infermeres per garantir una transferència de coneixement de qualitat i alt factor d'impacte de la recerca, afavorint la transferència que també estimuli el teixit industrial en l'àmbit de la sanitat al nostre país, concretament en l'entorn dels crítics.
5. Rotació formativa, programada en períodes interpandèmics, de professionals d'àrees de pacient no crític, pels Serveis de Medicina Intensiva, per assolir una formació bàsica indispensable en cas de necessitat en períodes pandèmics.
6. Treball en xarxa per tal d'avaluar els fluxos de pacients, així com els recursos humans i materials, i consensuant protocols d'actuació i plans de contingència d'episodis pandèmics i de catàstrofes de forma hospitalària multidisciplinària i territorial entre Serveis de Medicina Intensiva i Sistemes d'Emergències Mèdiques.

7. La digitalització de tots els Serveis de Medicina Intensiva per tal de tenir un quadre de comandament compartit i més àgil.

Una visió global i territorial dels crítics a Catalunya, amb l'experiència que el lideratge de l'actual crisi ens ha proporcionat, la col·laboració estreta amb l'Administració i els companys i companyes d'altres especialitats, ens ajudarà a fer front a nous reptes d'aquesta magnitud. No estem parlant de futur, sinó del present més immediat.

Junta Directiva de la SOCMIC
10 de juliol de 2020